

Határozatok Tára

C-807/18. és C-39/19. sz. egyesített ügyek

Telenor Magyarország Zrt.

kontra

Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság Elnöke

(a Fővárosi Törvényszék [Magyarország] által benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelemek)

A Bíróság ítélete (nagytanács), 2020. szeptember 15.

„Előzetes döntéshozatal – Elektronikus hírközlés – (EU) 2015/2120 rendelet – 3. cikk – Nyílt internet-hozzáférés – A 3. cikk (1) bekezdése – A végfelhasználók jogai – Az alkalmazásokhoz és szolgáltatásokhoz való hozzáféréshez, valamint az azok használatához való jog – Az alkalmazások és szolgáltatások nyújtásához való jog – A 3. cikk (2) bekezdése – A végfelhasználók jogainak gyakorlását korlátozó megállapodások és kereskedelmi gyakorlatok tilalma – A »megállapodások«, »kereskedelmi gyakorlatok«, »végfelhasználók« és »fogyasztók« fogalma – A végfelhasználók jogai gyakorlása korlátozásának fennállásával kapcsolatos vizsgálat – Szabályok – A 3. cikk (3) bekezdése – A forgalommal kapcsolatos egyenlő és hátrányos megkülönböztetéstől mentes bánásmód kötelezettsége – Az észszerű forgalomszabályozási intézkedések alkalmazásának lehetősége – A forgalmat blokkoló és lassító intézkedések tilalma – Kivételek – Olyan csomagokat kínáló kereskedelmi gyakorlatok, amelyek alapján az azokra előfizető ügyfelek egy meghatározott adatmennyiség korlátlan felhasználására jogosító díjcsomagot vásárolnak, anélkül hogy beszámítanak a »nullás díjzabásba« tartozó bizonyos alkalmazások és kiemelt szolgáltatások használatát, és az ügyfelek ezen adatmennyiség kimerítését követően továbbra is korlátozás nélkül használhatják ezeket az alkalmazásokat és kiemelt szolgáltatásokat, miközben a többi alkalmazásra és szolgáltatásra forgalmat blokkoló vagy lassító intézkedéseket alkalmaznak”

- 1. Jogszabályok közelítése – Távközlési ágazat – Elektronikus hírközlő hálózatok és elektronikus hírközlési szolgáltatások – A nyílt internet-hozzáféréssel kapcsolatos intézkedések – 2015/2120 rendelet – A végfelhasználók jogai – Az e jogok gyakorlását korlátozó megállapodások és kereskedelmi gyakorlatok tilalma – Bizonyos alkalmazásokhoz és kiemelt szolgáltatásokhoz való kedvezményes hozzáférési csomagokat kínáló internet-hozzáférési szolgáltatók – „Nullás díjzabás” ezen alkalmazásokra és kiemelt szolgáltatásokra való alkalmazása – A megvásárolt adatmennyiség kimerítését követően a többi rendelkezésre álló alkalmazás és szolgáltatás használatával összefüggő forgalmat blokkoló vagy lassító intézkedések szolgáltató általi alkalmazása – Megengedhetetlenség (2015/2120 európai parlamenti és tanácsi rendelet, 3. cikk, (1) és (2) bekezdés)*

(lásd: 27–46., 54. pont és a rendelkező rész)

2. *Jogszabályok közelítése – Távközlési ágazat – Elektronikus hírközlő hálózatok és elektronikus hírközlési szolgáltatások – A nyílt internet-hozzáféréssel kapcsolatos intézkedések – 2015/2120 rendelet – Az internet-hozzáférési szolgáltatók kötelezettségei – A forgalommal kapcsolatos egyenlő és hátrányos megkülönböztetéstől mentes bánásmód – Bizonyos alkalmazásokhoz és kiemelt szolgáltatásokhoz való kedvezményes hozzáférési csomagokat kínáló internet-hozzáférési szolgáltatók – „Nullás díjszabás” ezen alkalmazásokra és kiemelt szolgáltatásokra való alkalmazása – A megvásárolt adatmennyiség kimerítését követően a többi rendelkezésre álló alkalmazás és szolgáltatás használatával összefüggő forgalmat blokkoló vagy lassító intézkedések szolgáltató általi alkalmazása – Megengedhetetlenség (2015/2120 európai parlamenti és tanácsi rendelet, 3. cikk, (3) bekezdés)*

(lásd: 47–54. pont és a rendelkező rész)

Összefoglalás

A Bíróság első alkalommal értelmezi a „hálózatsemlegességet” előíró uniós rendeletet

Az e rendelet 3. cikkében kifejtett, az internet-felhasználók jogainak védelmével, valamint a forgalomra vonatkozó hátrányos megkülönböztetéstől mentes bánásmóddal kapcsolatos követelményekkel ellentétés az, hogy valamely internet-hozzáférési szolgáltató bizonyos alkalmazásokat és szolgáltatásokat olyan csomagok alapján részesít előnyben, amelyek ezeket az alkalmazásokat és szolgáltatásokat a „nullás díjszabás” kedvezményében részesítik, míg más alkalmazások és szolgáltatások felhasználását a forgalmat blokkoló vagy lassító intézkedéseknek vetik alá

A Magyarországon székhellyel rendelkező Telenor társaság többek között internet-hozzáférési szolgáltatásokat nyújt. Az ügyfeleinek kínált szolgáltatások között szerepel a kedvezményes hozzáférést (úgynevezett „nullás díjszabás”) biztosító két csomag, amely azzal a sajátossággal rendelkezik, hogy a bizonyos szolgáltatások és kiemelt alkalmazások által generált adatforgalmat az ügyfelek által vásárolt adatmennyiség fogyasztásába nem számítják be. Továbbá az ügyfelek, miután ezt az adatmennyiséget kimerítették, továbbra is korlátlanul használhatják ezeket az alkalmazásokat és kiemelt szolgáltatásokat, miközben a többi rendelkezésre álló alkalmazásra és szolgáltatásra forgalmat blokkoló vagy lassító intézkedéseket alkalmaznak.

Miután a Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság két eljárást indított e csomagoknak a nyílt internet-hozzáférés megteremtéséhez szükséges intézkedések meghozataláról szóló 2015/2120 rendelettel¹ való összeegyeztethetőségének vizsgálata iránt, két határozatot fogadott el, amelyekben arra az álláspontra helyezkedett, hogy ezek a csomagok nem tartják tiszteletben az e rendelet 3. cikkének (3) bekezdésében előírt, a forgalommal kapcsolatos egyenlő és hátrányos megkülönböztetéstől mentes bánásmódra vonatkozó általános kötelezettséget, és a Telenornak meg kell szüntetnie ezt a különbségtételt.

¹ A nyílt internet-hozzáférés megteremtéséhez szükséges intézkedések meghozataláról, továbbá az egyetemes szolgáltatásról, valamint az elektronikus hírközlő hálózatokhoz és elektronikus hírközlési szolgáltatásokhoz kapcsolódó felhasználói jogokról szóló 2002/22/EK irányelv és az Unión belüli nyilvános mobilhírközlő hálózatok közötti barangolásról (roaming) szóló 531/2012/EU rendelet módosításáról szóló, 2015. november 25-i (EU) 2015/2120 európai parlamenti és tanácsi rendelet (HL 2015. L 310., 1. o.).

Miután a Telenor két keresetet indított a Fővárosi Törvényszék (Magyarország) előtt, utóbbi ügy határozott, hogy előzetes döntéshozatal iránti kérelmeket terjeszt a Bíróság elé azzal kapcsolatban, hogy hogyan kell értelmezni és alkalmazni egyrészt a 2015/2120 rendelet 3. cikkének (1) és (2) bekezdését, amely rendelkezések számos jogot biztosítanak² az internet-hozzáférési szolgáltatások végfelhasználói számára, és tiltják az ilyen szolgáltatásokat nyújtóknak, hogy az e jogok gyakorlását korlátozó megállapodásokat vagy kereskedelmi gyakorlatokat alkalmazzanak, másrészt pedig az említett 3. cikk (3) bekezdését, amely a forgalommal kapcsolatos egyenlő és hátrányos megkülönböztetéstől mentes bánásmód általános kötelezettségét írja elő.

2020. szeptember 15-i ítéletében a nagytanácsban eljáró Bíróság első alkalommal értelmezte a 2015/2120 rendeletet, amely az internet nyitottságának (hagyományosan a „hálózatsemlegesség”) alapvető elvét írja elő.

Először is a 2015/2120 rendelet 3. cikkének az (1) bekezdésével összefüggésben értelmezett (2) bekezdésének értelmezését illetően a Bíróság megjegyezte, hogy az említett (1) bekezdés előírja, hogy az e rendelkezés által az internet-hozzáférési szolgáltatások végfelhasználóinak biztosított jogok célja, hogy azokat „az internet-hozzáférési szolgáltatásokon keresztül” gyakorolják, és a (2) bekezdés úgy rendelkezik, hogy az ilyen szolgáltatás nem jár e jogok gyakorlásának korlátozásával. Egyébiránt az említett rendelet 3. cikkének (2) bekezdéséből következik, hogy a nemzeti szabályozó hatóságoknak egy adott internet-hozzáférési szolgáltató szolgáltatásait e követelményre tekintettel³ és az illetékes nemzeti bíróságok felülvizsgálata mellett kell vizsgálniuk, figyelembe véve mind az e szolgáltató által a végfelhasználókkal kötött megállapodásokat, mind pedig az említett szolgáltató által alkalmazott kereskedelmi gyakorlatokat.

Ezzel összefüggésben, miután a Bíróság a 2015/2120 rendeletben szereplő, a „megállapodások”, „kereskedelmi gyakorlatok” és „végfelhasználók” fogalmának⁴ értelmével kapcsolatos általános pontosításokkal szolgált, megállapította, hogy az olyan megállapodások megkötése, amelyekkel adott ügyfelek olyan csomagokra fizetnek elő, amelyek a „nullás díjszabást” és az e „nullás díjszabásba” tartozó szolgáltatásokon és kiemelt alkalmazásokon kívüli szolgáltatások és alkalmazások használatával összefüggő forgalmat blokkoló vagy lassító intézkedéseket kombinálják, korlátozhatja e rendelet 3. cikkének (2) bekezdése értelmében a végfelhasználók jogainak gyakorlását a piac jelentős részén. Az ilyen csomagok ugyanis alkalmasak arra, hogy az alkalmazások és kiemelt szolgáltatások használatát fokozzák, és ezzel összefüggésben alkalmasak arra, hogy a többi rendelkezésre álló alkalmazás és szolgáltatás használatát csökkentsék, tekintettel azokra az intézkedésekre, amelyekkel az internet-hozzáférési szolgáltató ezt a használatot technikailag nehezebbé, sőt lehetetlenné teszi. Továbbá, minél nagyobb azoknak az ügyfelek a száma, akik ilyen megállapodásokat kötnek, annál jelentősebb mértékben korlátozhatja e megállapodások együttes hatása – nagyságrendjükre tekintettel – a végfelhasználók jogainak gyakorlását, sőt sértheti e jogok lényegét is.

² A végfelhasználóknak az alkalmazásokhoz, tartalmakhoz és szolgáltatásokhoz való hozzáféréshez, valamint az azok használatához való joga, továbbá az alkalmazások, tartalmak és szolgáltatások nyújtásához, valamint az általuk választott végberendezések használatához való jog.

³ A 2015/2120 rendelet 5. cikke alapján.

⁴ Ez utóbbi fogalom magában foglal minden olyan természetes vagy jogi személyt, aki, illetve amely a nyilvánosság számára hozzáférhető elektronikus hírközlési szolgáltatást használ vagy kérelmez. Egyébiránt ez a fogalom magában foglalja mind azokat a természetes vagy jogi személyeket, akik, illetve amelyek tartalmakhoz, alkalmazásokhoz és szolgáltatásokhoz való hozzáférés céljából internet-hozzáférési szolgáltatásokat használnak vagy kérelmeznek, mind pedig azokat a természetes vagy jogi személyeket, akiknek, illetve amelyeknek tartalmak, alkalmazások és szolgáltatások biztosításához internet-hozzáférésre van szükségük.

Másodszor a 2015/2120 rendelet 3. cikke (3) bekezdésének értelmezését illetően a Bíróság rámutatott arra, hogy az e rendelkezéssel való összeegyeztethetlenség megállapításához nem szükséges annak vizsgálata, hogy a forgalmat blokkoló vagy lassító intézkedések milyen hatással vannak a végfelhasználók jogainak gyakorlására. Ez a rendelkezés ugyanis az abban szereplő, a forgalommal kapcsolatos egyenlő és hátrányos megkülönböztetéstől mentes bánásmód általános kötelezettsége tiszteletben tartásának értékeléséhez nem ír elő ilyen követelményt. A Bíróság továbbá megállapította, hogy mivel a forgalmat blokkoló vagy lassító intézkedések nem a szolgáltatásnak a forgalom meghatározott kategóriái esetében elvárt műszaki minőségére vonatkozó, objektíven különböző követelményeken alapulnak, hanem kereskedelmi jellegű megfontolásokon, ezeket az intézkedéseket úgy kell tekinteni, hogy azok – mint ilyenek – az említett rendelkezéssel összeegyeztethetetlenek.

Következésképpen a kérdést előterjesztő bíróság felülvizsgálata alá vonthoz hasonló csomagok általánosságban sérthetik mind az 2015/2120 rendelet 3. cikkének (2) bekezdését, mind pedig e cikk (3) bekezdését, azzal a pontosítással, hogy az illetékes nemzeti hatóságok és bíróságok az említett csomagokat eleve e cikk (3) bekezdésére tekintettel vizsgálhatják meg.